

OBJAŚNIENIE WARTOŚCI PRZYJĘTYCH W WIELOLETNIEJ PROGNOZIE FINANSOWEJ POWIATU WAŁBRZYSKIEGO NA LATA 2022-2037.

Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Wałbrzyskiego sporządzona jest w celu przeprowadzenia oceny sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego i obejmuje okres od roku budżetowego 2022 do roku 2037. Horyzont prognozy został ustalony zgodnie z ustawą o finansach publicznych, która zobowiązuje do prognozowania na okres, na jaki zostały zaciągnięte lub planuje się zaciągnąć zobowiązania długoterminowe.

Tworzenie projekcji dochodów i wydatków budżetowych obrazuje sytuację finansową powiatu w latach przyszłych i pozwala na dokonanie analizy możliwości inwestycyjnych oraz zdolności kredytowej.

Wieloletnia Prognoza Finansowa dla Powiatu Wałbrzyskiego obejmuje następujące wielkości:

- Prognozę dochodów bieżących oraz wydatków bieżących budżetu Powiatu, w tym kwotę przeznaczoną na obsługę długu;
  - Prognozę dochodów majątkowych oraz wydatków majątkowych;
  - Wynik budżetu;
  - Przychody i rozchody budżetu z uwzględnieniem długu;
  - Kwotę długu i sposób jego finansowania oraz wskaźniki zadłużenia;
  - Przedsięwzięcia wieloletnie.
1. Podstawą wieloletniej prognozy finansowej jest budżet powiatu na 2021 rok. W wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Wałbrzyskiego dochody i wydatki oraz przychody i rozchody na rok 2022 przyjęto zgodnie z wielkościami ujętymi w uchwale budżetowej na rok przyszły. Szczegóły dotyczące tych wartości zawierają poszczególne Załączniki do uchwały budżetowej.
  2. Podstawą do wieloletniego prognozowania w Powiecie Wałbrzyskim na lata 2022-2037 stanowiły zweryfikowane dane budżetowe ze sprawozdań z wykonania budżetu Powiatu Wałbrzyskiego za lata 2019-2020 ze szczególnym uwzględnieniem przewidywanego wykonania za rok 2021.

3. Przy planowaniu dochodów bieżących na lata 2022-2037 posłużono się m.in. wytycznymi dotyczącymi założeń makroekonomicznych do projektu Budżetu Państwa na 2022 rok oraz wytycznymi dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektów ustaw (aktualizacja – sierpień 2021 roku) z uwzględnieniem analizy danych historycznych dotyczących wykonania budżetu Powiatu Wałbrzyskiego z lat ubiegłych oraz czynników mogących mieć wpływ na poszczególne wielkości w latach przyszłych. Dane makroekonomiczne mają szczególne znaczenie dla oszacowania wpływów w podatkach PIT i CIT, głównego obok subwencji i dotacji, źródła dochodów własnych Powiatu. Powyższe makroekonomiczne założenia skorygowane zostały w wieloletniej prognozie finansowej Powiatu Wałbrzyskiego głównie sytuacją gospodarczą i demograficzną na rynku lokalnym, na którym działa powiat oraz kosztami społeczno-gospodarczymi wynikającymi z wystąpienia pandemia COVID-19 a przede wszystkim zmian wprowadzonych przez założenia nowego systemu podatkowego „Polski Ład”. Istotnym wskaźnikiem wpływającym na realne i potencjalne problemy ekonomiczne oraz społeczne Powiatu Wałbrzyskiego jest stopa bezrobocia, liczona, jako wskaźnik procentowy zarejestrowanych bezrobotnych do osób aktywnych zawodowo. W miesiącu wrześniu br. stopa bezrobocia w powiecie ziemskim wyniosła: **13,60 %**, co jest nadal wartością dość znaczną na tle: kraju – **5,60 %**; województwa dolnośląskiego – **5,00 %**. Ponadto stopy bezrobocia w powiecie i stopy bezrobocia w kraju wynosi obecnie 2,43. Wysoka stopa bezrobocia i poziom wskaźnika wyższy niż 1,10 nadal kwalifikuje Powiat do grupy najsłabszych ekonomicznie.

Dochody budżetu

Dochody na rok 2022 przyjęto zgodnie z planowanymi dochodami w uchwale budżetowej Powiatu Wałbrzyskiego w łącznej wysokości : **62.575.113,00 zł** z czego dochody bieżące stanowią 55.260.113,00 zł, natomiast dochody majątkowe 7.315.000,00 zł.

Dochody bieżące:

Ponieważ dominującym, stanowiącym, aż 90% źródłem dochodów Powiatu były w latach 2019-2021 dotacje celowe, subwencja ogólna oraz udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych - świadczy to o wysokim uzależnieniu finansowym od dochodów przekazywanych z budżetu państwa. Dochody te należą do grupy dochodów pozostających w bardzo silnym związku z sytuacją makroekonomiczną kraju i są dochodami najbardziej wrażliwymi na zmiany w koniunkturze gospodarczej.

Pomimo, iż w skali kraju prognozuje się dynamikę PKB na poziomie 4,3 %, zauważalna jest również poprawa sytuacji na rynku pracy przy wzroście cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie 2,8 %, budżet Powiatu po stronie dochodów został przygotowany ostrożnościowo. Planowany wzrost dochodów w roku 2022 w stosunku do lat poprzednich wynika ze wzrostu otrzymanych z Ministerstwa Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej wstępnych kwot subwencji ogólnej oraz nieznacznego wzrostu dochodów z tytułu realizacji zadań z zakresu geodezji i kartografii, wpływów z tytułu odpłatności gmin

i powiatów w związku z umieszczeniem dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo-wychowawczych należących do Powiatu Wałbrzyskiego. Pozostałe dochody mające znaczący wpływ na sytuację finansową Powiatu w roku 2022 ze względu na szereg zmian ustrojowych mających wpływ na ich poziom oraz skutki wystąpienia pandemii COVID-19 zostały zaplanowane na poziomie równym lub niższym niż w latach poprzednich (dotyczy to opłat pobieranych z tytułu rejestracji pojazdów, wydawania praw jazdy). W wyniku wystąpienia COVID-19 oraz podejmowanych działań mających na celu zapobieganie rozprzestrzenianiu się choroby sytuacja gospodarcza kraju w roku 2020 w znaczący sposób uległa pogorszeniu, co miało realny wpływ na spadek PKB, który wyniósł 2,7%. Zmniejszenie wpływów budżetu państwa z tytułu podatków dochodowych PIT i CIT miało bezpośrednie przełożenie na przyznane w roku 2022 w zawiadomieniu Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej kwoty udziału Powiatu w podatkach dochodowych od osób fizycznych i prawnych, jak i wysokości otrzymanej subwencji wyrównawczej. Oprócz otoczenia gospodarczego wpływ na dochody w kolejnych latach prognozy – dotyczy to głównie dochodów podatkowych – będą miały wdrażane nowe działania w zakresie systemu podatkowego a przede wszystkim planowane zwolnienia od podatków PIT i CIT.

W celu złagodzenia skutków finansowych wprowadzanych zmian podatkowych „Polskiego Ładu” dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dniu 14 października 2021 roku została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego i niektórych innych ustaw (DZ. U. 2021.1927). Ustawa ta wprowadza długookresową stabilizację finansową dla jst w zakresie dochodów poprzez wprowadzenie do porządku prawnego tzw. kwoty referencyjnej łącznych dochodów z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego PIT i CIT. Pierwszym rokiem obowiązywania reguły jest rok 2023. Zgodnie z uzasadnieniem do projektu wyżej wymienionej ustawy kwota referencyjna dla roku 2023 została ustalona na poziomie planowanego przez jednostki samorządu terytorialnego udziału z tytułu wpływów PIT i CIT w wieloletnich prognozach finansowych na rok 2022 według stanu na dzień 5 maja 2021 roku tj. w oparciu o dane z przed Polskiego Ładu. W kolejnych latach referencyjna łączna kwota dochodu jednostek samorządu terytorialnego indeksowana będzie wskaźnikiem średniookresowej (czyli 8-letniej) dynamiki PKB w cenach bieżących.

W związku z założeniami ustawy o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (DZ. U. 2021.1927) w roku 2023 przyjęto do prognozowania dochodów w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Wałbrzyskiego kwoty udziału w podatkach dochodowych wynikające z zawiadomienia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej na rok 2022 indeksowane przez wskaźnik PKB stanowiący 3,7 p.p. określony w wytycznych do wskaźników makroekonomicznych będących podstawą szacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Tempo wzrostu PKB w cenach bieżących uwzględnia zarówno poziom wzrostu gospodarczego jak i poziom inflacji, w związku z czym PKB nominalny na przestrzeni lat, jeśli ceny rosą osiągnie wyższe wartości niż PKB realny, jednak ze względów ostrożnościowych przeliczono dochody wskaźnikiem PKB w cenach stałych. Wahania dochodów z udziału w podatkach dochodowych PIT i CIT wpływają również na zmniejszenie subwencji wyrównawczej, aby temu zapobiec ustawa o

zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw przewiduje wprowadzenie części stabilizującej subwencji ogólnej (DZ. U. 2021.1927). Kwota stabilizująca ma więc wyrównywać ubytki części wyrównawczej subwencji ogólnej do poziomu jakie samorzady uzyskiwały w roku poprzednim. W związku z powyższym w roku 2023 ustalono poziom dochodów z tytułu subwencji ogólnej, dotacji, środków przeznaczonych na cele bieżące oraz pozostałych dochodów bieżących na poziomie roku 2022 indeksowanych przez prognozowany wzrost PKB-dla roku 2023 tj. o 3,7 p.p. W kolejnych latach planowane jest uspokojenie się sytuacji gospodarczej kraju i dalszy powolny wzrost dochodów. W latach 2024-2025 zakłada się dalszy wzrost dochodów o 3,5 p.p. tj. zgodnie z PKB określonym w wytycznych do wskaźników makroekonomicznych będących podstawą szacowania skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja sierpień 2021). W latach kolejnych ze względu na trudne do oszacowania wielkości prognozowanych danych w tak długim przedziale czasowym, biorąc również pod uwagę sytuację ekonomiczną Powiatu, a zwłaszcza stopę bezrobocia, która nadal wynosi 13,6 %, skutki wprowadzanych zmian ustrojowych oraz koszty społeczno-gospodarcze związane z wystąpieniem pandemii COVID-19 przyjęto, iż począwszy od roku 2026 do roku 2037 poziom dochodów indeksowany zostanie przez wskaźnik stanowiący 50% planowanej na te lata inflacji.

Należy zaznaczyć, iż przyjęte kwoty dochodów na lata 2023-2037 nie stanowią planu, a prognozę ich wielkości.

Dochody majątkowe:

W roku 2022 planuje się dochody majątkowe w wysokości 7.315.000,00 zł. Planowane dochody wynikają z otrzymania wstępnych promes z BGK na realizację zadań inwestycyjnych w ramach środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych a dotyczących niżej wymienionych zadań:

- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 3362D w Rybnicy Leśnej - od km 3+451 do km 4+762 - gm. Mieroszów" (Dział 600, rozdział 60014)
- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 3363D w Głuszycy Górnej - od km 0+050 do km 1+470 - gm. Głuszycza" (Dział 600, rozdział 60014)
- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 3398D ul. Zachodnia w Boguszowie - Gorcach" (Dział 600, rozdział 60014)

Wydatki budżetu

Wydatki na rok 2022 ujęte w WPF przyjęto zgodnie z planowanymi wydatkami w uchwale budżetowej Powiatu Wałbrzyskiego na rok 2022 w łącznej wysokości: **68.659.326,00 zł**. Podstawowym kryterium podziału wydatków Powiatu, podobnie jak dochodów, jest ich podział na wydatki bieżące i majątkowe z uwzględnieniem wydatków przeznaczonych na obsługę długu.

Wydatki bieżące:

Ograniczenia wynikające z art. 242 ust 1 ustawy o finansach publicznych spowodowały, iż wydatki bieżące na rok 2022 zaplanowano na poziomie : **54.256.706,00 zł** - to jest nie wyższym niż planowane dochody bieżące.

Podstawa w planowaniu wydatków ujętych w Wieloletniej Prognozie Finansowej jest zapewnienie realizacji zadań publicznych świadczonych na rzecz mieszkańców przy jednoczesnym wyasygnowaniu jak największych środków na realizację zarówno aktualnych jak i przyszłych inwestycji.

W latach objętych analizą 2019-2021 udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem kształtował się na wysokim poziomie. W celu utrzymania równowagi budżetowej podejmowane będą dalsze działania stabilizujące finanse Powiatu, w szczególności polegające na :

- stałym monitoringu wydatków bieżących,
- racjonalnym i celowym wydatkowaniu środków publicznych,
- ograniczaniu wydatków bieżących.

Nadrzędnym warunkiem przy prognozowaniu wydatków bieżących na rok 2022 i lata kolejne jest utrzymanie nadwyżki operacyjnej tj. różnicy pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi na stałym lub rosnącym poziomie. Reguła określona w art. 242 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2021.305 ze zm.) stanowi, iż zarówno po stronie planu budżetu jak i po stronie jego wykonania wydatki bieżące nie mogą przekraczać dochodów bieżących. Odnosząc się natomiast do art. 243 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2021.305 ze zm.) to od nadwyżki operacyjnej zależą możliwości zadłużania się jednostki samorządu terytorialnego na nowe i kontynuowane zadania inwestycyjne. Z uwagi na ograniczone możliwości zwiększenia dochodów bieżących powiatu to po stronie wydatkowej należy poszukiwać efektywnego wykorzystania posiadanych środków finansowych. Bazę wyjściową do planowania wydatków bieżących budżetu w roku 2022 jak i w latach następnych stanowi rok 2021. Wydatki w tym okresie zostały oszacowane na podstawie przewidywanego wykonania z roku 2021. Opierając prognozowanie wydatków w taki sposób uwzględnia się wszystkie niezbędne informacje i wielkości, które mają na celu zapewnienie realizacji zadań publicznych, uwzględniają sytuację społeczno-gospodarczą, uwarunkowania prawne funkcjonowania samorządu terytorialnego a także czynniki zewnętrzne związane z sytuacją finansową Powiatu. W roku 2021 Powiat Wałbrzyski został zobowiązany do zwrotu nadmiernie pobranej części oświatowej subwencji ogólnej za lata 2014, 2015, 2017, 2018, 2019 na łączną kwotę 4.368.650,00 zł. Środki te zostały zabezpieczone w budżecie Powiatu i zwrócone zgodnie z otrzymanymi decyzjami do Ministerstwa. W związku z powyższym w roku 2022 planuje się spadek wydatków na cele bieżące w stosunku do roku 2021. Natomiast dla roku 2023 zakłada się wzrost wydatków bieżących w stosunku do roku 2022 o 3 p.p. – tj. kwotę planowanej inflacji zgodnie z wytycznymi do wskaźników makroekonomicznych będących podstawą szacowania

skutków finansowych projektowanych ustaw (aktualizacja sierpień 2021). W latach kolejnych tj. 2024-2025 prognozuje się dalszy wzrost wydatków bieżących łącznie z wydatkami na wynagrodzenia i składki. Natomiast od roku 2026 do roku 2037 prognozę wydatków oparto o indeksację wskaźnikiem stałym stanowiącym 50% planowanej na te lata inflacji ze względu na brak stabilnego odniesienia dla długoterminowej polityki finansowej samorządu i trudności w realnym oszacowaniu tych wartości, na które wpływ ma wiele czynników makroekonomicznych często niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego. Wysokość wyszacowanych wydatków ograniczona jest możliwościami dochodowymi Powiatu, które zmuszają do racjonalizacji wydatków bieżących w każdej dziedzinie. Ciągła racjonalizacja wydatków bieżących jest warunkiem koniecznym do utrzymania stabilności finansowej Powiatu w roku 2022 i w latach następnych. W celu zwiększenia dyscypliny budżetowej w zakresie wydatków bieżących konieczne będzie rygorystyczne przestrzeganie zasady, iż wydatki publiczne winny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.

Należy zaznaczyć, iż przyjęte kwoty wydatków na lata 2023-2037 nie stanowią planu, a prognozę ich wielkości.

Zgodnie z art. 15 zob ustawy z dnia 07 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (DZ.U.2020.374) ustalając relację ograniczającą wysokość spłaty długu jst na rok 2021 i lata kolejne wydatki bieżące budżetu tej jednostki podlegają pomniejszeniu o wydatki bieżące poniesione w celu realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19 w związku z powyższym w następujących pozycjach występują wyłączenia:

1. Pozycja 10.11 – Wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań – na podstawie złożonych przez jednostki Powiatu Wałbrzyskiego sprawozdań Rb-28 S z wykonania wydatków dotyczących COVID-19 wprowadza się w roku:

- 2020 kwotę **698.096,71 zł**
- 2021 kwotę **3.861,48 zł.**

Wydatki majątkowe

- Wydatki majątkowe zaplanowane do realizacji w roku 2022 wynoszą: 14.402.620,00 zł. W przeważającej większości są to wydatki inwestycyjne związane z dalszą poprawą infrastruktury drogowej i mostowej w Powiecie, modernizacją, przebudową istniejących placówek: oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych oraz planowanymi wydatkami o charakterze dotacyjnym na inwestycje i zakupy inwestycyjne.
- Na lata 2023-2037 ze względów ostrożnościowych zaplanowano niższą wielkość wydatków majątkowych związanych w głównej mierze z nakładami na dalszą poprawę infrastruktury drogowej i mostowej. Wyższe zaangażowanie w wydatkach

majątkowych zależeć będzie przede wszystkim od możliwości finansowych powiatu uzależnionych od realizowanych dochodów oraz od środków zewnętrznych, które pozyska na realizację zamierzeń inwestycyjnych.

Wydatki na obsługę długu

Wydatki zostały zaplanowane zgodnie z harmonogramami spłat zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów. Wysokość długu korygowana jest na bieżąco w poszczególnych latach objętych prognozą.

Zgodnie z art. 243 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w związku z zaciągniętym w roku 2019 kredytem długoterminowym na realizację projektu pn.: „Platforma e-usług administracji publicznej Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu” w Załączniku Nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Wałbrzyskiego występują wyłączenia w następujących pozycjach związanych z wydatkami na obsługę długu:

- 1. Pozycja 2.1.3.1 – odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art.243 ustawy, w terminie nie dłuższym niż 90dni po zakończeniu programu, projektu lub zadania i otrzymaniu refundacji z tych środków w kwocie:***

-rok 2020 **4.956,38 zł**

- 2. Pozycja 2.1.3.2 – odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art.243 ustawy, z tytułu zobowiązań zaciągniętych na wkład krajowy w kwocie:***

-rok 2020 **3.642,66 zł**

-rok 2021 **2.208,00 zł**

-rok 2022 **2.208,00 zł**

-rok 2023 **1.080,00 zł**

Zgodnie z art. 15 zoa oraz 15 zob ustawy z dnia 07 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (DZ.U.2020.374) oraz w oparciu o wykonanie dochodów budżetu Powiatu Wałbrzyskiego za rok 2020 w którym wystąpił ubytek dochodów własnych związany z COVID-19 w konsekwencji pokryty przez zaciągnięcie kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu w Załączniku Nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Wałbrzyskiego występują wyłączenia w następujących pozycjach związanych z wydatkami na obsługę długu:

1. Pozycja 2.1.3.3 – pozostałe odsetki i dyskonto podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w art.243 ustawy w kwocie:

- rok 2021 **2.660,00 zł**
- rok 2022 **2.660,00 zł**
- rok 2023 **2.660,00 zł**
- rok 2024 **2.500,00 zł**
- rok 2025 **2.300,00 zł**
- rok 2026 **2.000,00 zł**
- rok 2027 **1.800,00 zł**
- rok 2028 **1.500,00 zł**
- rok 2029 **800,00 zł**

Przedsięwzięcia

W ramach przedsięwzięć wykazanych w **Załączniku Nr 2** do Uchwały w sprawie przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej wyodrębniono wydatki bieżące oraz wydatki majątkowe.

Planowane przedsięwzięcia stanowią:

Wydatki majątkowe:

- „Dokumentacja projektowa zamierzeń inwestycyjnych Powiatu Wałbrzyskiego” (Dział 600, rozdział 60014) Cel – Wykonanie dokumentacji projektowej
- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 3383D - ul. Dworcowa i ul. Sportowa w Mieroszowie” (Dział 600, rozdział 60014) Cel – Wykonanie robót budowlanych, nadzór inwestorski.
- „Zabezpieczenie osuwiska w miejscowości Rzeczka poprzez stabilizację zbocza i korpusu drogi powiatowej nr 3377D w miejscu wystąpienia ruchu masowego ziemi” (Dział 754, rozdział 75495) Cel – Zabezpieczenie osuwiska
- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 3362D w Rybnicy Leśnej - od km 3+451 do km 4+762 - gm. Mieroszów" (Dział 600, rozdział 60014) Cel - Wykonanie robót budowlanych, nadzór inwestorski
- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 3363D w Głuszycy Górnej - od km 0+050 do km 1+470 - gm. Głuszycza" (Dział 600, rozdział 60014) Cel - Wykonanie robót budowlanych, nadzór inwestorski
- „Przebudowa drogi powiatowej Nr 3398D ul. Zachodnia w Boguszowie - Gorcach" (Dział 600, rozdział 60014) Cel - Wykonanie robót budowlanych, nadzór inwestorski.

Przychody

W roku 2022 planuje się przychody w łącznej wysokości 7.784.213,00 zł z czego: kwota 6.340.000,00 zł z tytułu zaciągnięcia kredytu długoterminowego, kwota 696.713,00 zł z tytułu wolnych środków, o których mowa w art.217 ust.2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, oraz kwota 747.500,00 zł z tytułu przychodów jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach.

Kredyt w kwocie 6.340.000,00 zł planowany jest z okresem spłaty na lata 2023-2037.

W odniesieniu do kwoty z tytułu *przychodów jednostek samorządu terytorialnego dotyczących niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach*, na wyodrębnionym rachunku bankowym pozostanie kwota środków przeznaczonych na realizację zadania pn.:

„Przebudowa drogi powiatowej Nr 3383D - ul. Dworcowa i ul. Sportowa w Mieroszowie” dofinansowanego z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg w wysokości 747.500,00 zł.

Rozchody

- Rozchody zostały ujęte zgodnie z harmonogramami spłat zaciągniętych zobowiązań, czyli kredytów w latach 2014-2021. W roku 2022 rozchody zostały zaplanowane na poziomie: 1.700.000,00 zł.

Zgodnie z art. 243 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, w związku z zaciągniętym w roku 2019 kredytem długoterminowym na realizację projektu pn.: „Platforma e-usług administracji publicznej Starostwa Powiatowego w Wałbrzychu” w Załączniku Nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Wałbrzyskiego występują wyłączenia w następujących pozycjach związanych ze spłatą rat wcześniej zaciągniętych zobowiązań:

1. Pozycja 5.1.1.1 – kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3 ustawy w kwocie:

-rok 2020 2.261.039,00 zł

2. Pozycja 5.1.1.2 – kwota przypadających na dany rok kwot wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a ustawy w kwocie:

-rok 2020 100.000,00 zł

-rok 2021 100.000,00 zł

-rok 2022 100.000,00 zł

-rok 2023 104.209,00 zł

Zgodnie z art. 15 zoa oraz 15 zob ustawy z dnia 07 marca 2020 roku o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (DZ.U.2020.374) oraz w oparciu o wykonanie dochodów budżetu Powiatu Wałbrzyskiego za rok 2020 w którym wystąpił ubytek dochodów własnych związanych z COVID-19 w konsekwencji pokryty przez zaciągnięcie kredytu długoterminowego na sfinansowanie planowanego deficytu w Załączniku Nr 1 do Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Wałbrzyskiego występują wyłączenia w następujących pozycjach związanych z wydatkami na obsługę długu:

1. Pozycja 5.1.1.4 – kwota przypadających na dany rok kwot pozostałych ustawowych wyłączeń z limitu spłaty zobowiązań w kwocie:

- rok 2021 **26.889,00 zł**
- rok 2022 **26.889,00 zł**
- rok 2023 **26.889,00 zł**
- rok 2024 **26.889,00 zł**
- rok 2025 **26.889,00 zł**
- rok 2026 **26.889,00 zł**
- rok 2027 **26.889,00 zł**
- rok 2028 **26.889,00 zł**
- rok 2029 **53.786,00 zł**

2. Pozycja 10.10 – wykup papierów wartościowych, spłaty rat kredytów i pożyczek wraz z należnymi odsetkami i dyskontem, odpowiednio emitowanych lub zaciąganych do równowartości kwoty ubytku w wykonanych dochodach jednostki samorządu terytorialnego będącego skutkiem wystąpienia COVID-19 w kwocie:

- rok 2021 **29.549,00 zł**
- rok 2022 **29.549,00 zł**
- rok 2023 **29.549,00 zł**
- rok 2024 **29.389,00 zł**
- rok 2025 **29.189,00 zł**
- rok 2026 **28.889,00 zł**
- rok 2027 **28.689,00 zł**
- rok 2028 **28.389,00 zł**
- rok 2029 **54.586,00 zł**

- W latach 2022-2037 planuje się wyłącznie rozchody budżetu polegające na spłatach zaciągniętych kredytów.

Wynik budżetu

W roku 2022 budżet Powiatu Wałbrzyskiego zamyka się deficytem w wysokości 6.084.213,00 zł który pokryty zostanie środkami pochodzącymi z kredytu długoterminowego oraz przychodami jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach.

- W latach 2022-2037 – budżety w poszczególnych latach zamykać się będą dodatnim wynikiem finansowym, z przeznaczeniem na spłatę zaciągniętych kredytów w latach 2014, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021 oraz 2022.

Zadłużenie z tytułu kredytów i pożyczek

Prognozuje się, że kwota długu Powiatu na koniec 2022 r. osiągnie poziom: 16.600.356,00 zł. W kolejnych latach prognozy zaplanowano stały spadek wartości zadłużenia, aż do jego pełnego wygaśnięcia na koniec 2037 roku. Zgodnie z *Tabelą Nr 1 - Wartość zadłużenia w poszczególnych latach, wg stanu na koniec każdego roku budżetowego*.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dla budżetów począwszy od roku 2014 zastosowanie mają przepisy art. 243-244 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zgodnie z nimi organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego nie mogą uchwalić budżetu, którego relacja spowoduje zachwianie relacji wynikającej z wyżej wymienionych artykułów.

W związku z wykonaniem w roku 2021 decyzji Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej zobowiązujących Powiat Wałbrzyski do zwrotu nadmiernie pobranej części oświatowej subwencji ogólnej oraz dokonaniem zapłaty zobowiązania na łączną kwotę 4.368.650,00 zł nadwyżka operacyjna tj. różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi przyjęła wartość ujemną, co miało bezpośrednie przełożenia na niezachowanie relacji określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2021.305 ze zm.) w kolejnych latach prognozy. Tym samym budżet Powiatu Wałbrzyskiego został ustalony przez Regionalną Izbę Obrachunkową zgodnie z art. 240 b ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2021.305 ze zm.). Zgodnie z zapisami art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 14 października 2021 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1927), które zmieniają brzmienie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw, relacja określona z prawej strony wzoru wskaźnika zadłużenia z art. 243 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2021.305 ze zm.) na lata 2022-2025 może zostać skalkulowana w oparciu o dane finansowe z ostatnich trzech lub siedmiu lat. Biorąc pod uwagę wskazane powyżej

zapisy, pomimo niezachowania relacji liczonej w oparciu o średnią trzyletnią, wskaźnik skalkulowany z uwzględnieniem siedmiu ostatnich lat pozostaje spełniony, zatem w świetle znowelizowanych przepisów zachowana zostaje relacja określona w art. 243 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2021.305 ze zm.).

W związku z brakiem możliwości przeliczenia wskaźników 7-letnich w systemie Bestia spełnienie relacji, o której mowa w art. 243 obrazuje Tabela Nr 2 oraz *Zestawienie maksymalnych dopuszczalnych wskaźników spłaty długu liczonych według średnich 7-letnich oraz 3-letnich*. Faktyczne dane zostaną ostatecznie przeliczone po aktualizacji systemu Bestia do obowiązującego stanu prawnego.

W związku z powyższym oraz mając na uwadze, że wyboru długości okresu stosowanego do wyliczenia relacji dokonuje organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego do dnia 31 grudnia 2021 r. i informuje o wyborze właściwą Regionalną Izbę Obrachunkową oraz Organ Stanowiący tej jednostki, Powiat Wałbrzyski od roku budżetowego 2022 będzie korzystał z możliwości obliczania relacji określonej w art. 243 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. 2021.305 ze zm.) na lata 2022-2025 w oparciu o średnią siedmioletnią, o czym Regionalna Izba Obrachunkowa zostanie oficjalnie poinformowana w terminie określonym w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 14 października 2021 roku o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (DZ.U.2021.1927).

Tabela Nr 1 - Wartość zadłużenia w poszczególnych latach, wg stanu na koniec każdego roku budżetowego.

<i>Lata</i>	<i>2022</i>	<i>2023</i>	<i>2024</i>	<i>2025</i>	<i>2026</i>	<i>2027</i>	<i>2028</i>	<i>2029</i>	<i>2030</i>	<i>2031</i>	<i>2032</i>	<i>2033</i>	<i>2034</i>	<i>2035</i>	<i>2036</i>	<i>2037</i>
<i>Kwota długu (w tys. zł)</i>	<i>16.600</i>	<i>15.390</i>	<i>14.090</i>	<i>12.480</i>	<i>10.740</i>	<i>9.190</i>	<i>7.866</i>	<i>6.986</i>	<i>6.086</i>	<i>5.186</i>	<i>4.286</i>	<i>3.386</i>	<i>2.486</i>	<i>1.500</i>	<i>700</i>	<i>0</i>
<i>Rozchody (w tys. zł)</i>	<i>1.700</i>	<i>1.210</i>	<i>1.300</i>	<i>1.610</i>	<i>1.740</i>	<i>1.550</i>	<i>1.324</i>	<i>880</i>	<i>900</i>	<i>900</i>	<i>900</i>	<i>900</i>	<i>900</i>	<i>986</i>	<i>800</i>	<i>700</i>

Tabela Nr 2 – Spełnienie relacji z art. 243 ustawy o finansach publicznych w oparciu o wybór średniej

	poz. obecny wzór WPF	poz. poprzedni wzór WPF	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Wykonanie 2021	2022	2023	2024	2025
Dochody bieżące	1.1	1.1	41 802 775,39	44 410 005,24	45 250 253,35	49 399 719,34	50 337 345,51	54 455 192,14	54 915 634,34	55 260 113,00	57 304 737,00	59 310 402,00	61 386 267,00
dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące	1.1.4	1.1.5	13 434 909,75	13 644 231,88	13 166 127,47	13 924 960,00	12 591 294,95	11 251 515,26	10 578 527,34	9 940 167,00	10 307 953,00	10 668 731,00	11 042 137,00
dochody ze sprzedaży majątku	1.2.1	1.2.1	3 556,00	13 091,34	671 317,34	208 832,90	0,00	450,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
dotacje i środki o charakterze bieżącym na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	9.1.1	12.1	737 226,85	0,00	535 438,90	297 973,30	240 434,78	666 514,04	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Wydatki bieżące	2.1	2.1	37 293 181,50	40 725 647,63	41 420 088,77	43 549 797,74	43 719 250,65	49 323 741,64	57 344 200,11	54 256 706,00	55 886 731,00	57 400 011,00	58 841 144,00
odsetki i dyskonto	2.1.3	2.1.3.1	56 019,74	73 132,48	179 572,17	259 110,10	339 124,55	186 429,96	150 000,00	280 000,00	390 724,00	362 911,00	326 616,00
odsetki podlegające wyłączeniu z relacji z art. 243	2.1.3.1+2.1.3.2+2.1.3.3	2.1.3.1.1+2.1.3.1.2	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 599,04	4 868,00	4 868,00	3 740,00	2 500,00	2 300,00
gwarancje i poręczenia	2.1.2	2.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
gwarancje i poręczenia podlegające wyłączeniu z relacji z art. 243	2.1.2.1	2.1.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
wydatki bieżące na programy, projekty lub zadania finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy	9.3.1	12.3	808 213,66	0,00	538 083,68	294 747,30	249 015,84	538 224,77	235 301,97	0,00	0,00	0,00	0,00
spłata zobowiązań zaliczanych do kredytów i pożyczek zaciągniętych po 1.01.2019 r. dokonywana w formie wydatku bieżącego	10.7.2.1.1		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

wydatki bieżące podlegające ustawowemu wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań (COVID-19)	10.11		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	698 096,71	3 861,48	0,00	0,00	0,00	0,00
spłaty rat kredytów, pożyczek, wykup obligacji	5.1	5.1	260 000,00	260 000,00	760 000,00	1 060 000,00	1 660 000,00	4 321 146,00	2 110 000,00	1 700 000,00	1 210 356,00	1 300 000,00	1 610 000,00
spłaty rat kredytów, pożyczek, wykup obligacji podlegające wyłączeniu z relacji z art. 243	5.1.1	5.1.1	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 361 039,00	126 889,00	126 889,00	131 098,00	26 889,00	26 889,00
kwota zobowiązań związku - art. 244	10.4		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
spłata zobowiązań zaliczanych do tytułu dłużnego - kredyt i pożyczka zaciągniętych po 1.01.2019 r.	10.7.2.1		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
wcześniejsza spłata zobowiązań, wyłączona z relacji z art. 243 dokonywana w formie wydatków budżetowych	10.9		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
relacja z jednego roku do średniej			16,3571%	12,2558%	14,5982%	17,8004%	18,4544%	13,6288%	-4,5998%	2,8319%	3,8486%	4,6736%	5,7042%
średnia z trzech lat							14,8848%	16,9510%	16,6278%	9,1611%	3,9536%	0,6936%	3,7847%
średnia z siedmiu lat										12,6421%	10,7099%	9,5089%	8,0911%
lewa strona nierówności bez wyłączeń							5,2962%	10,4333%	5,0973%	4,3689%	3,4068%	3,4187%	3,8468%
lewa strona nierówności z wyłączeniami							5,2962%	4,9485%	4,8001%	4,0782%	3,1199%	3,3583%	3,7888%
spełnienie relacji z art. 243 bez wyłączeń (3 lata)							TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
spełnienie relacji z art. 243 z wyłączeniami (3 lata)							TAK	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE	NIE
spełnienie relacji z art. 243 bez wyłączeń (7 lat)							NIE	NIE	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK
spełnienie relacji z art. 243 z wyłączeniami (7 lat)										TAK	TAK	TAK	TAK

Zestawienie maksymalnych dopuszczalnych wskaźników spłaty długu liczonych według średnich 7-letnich oraz 3-letnich

(z uwzględnieniem art. 7 ustawy z dnia 17 września 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw Dz.U. 2021 poz. 1927)

Analiza na podstawie sprawozdań Rb, danych z WPF:

oraz zmian w WPF_Analiza

Rok prognozy	Relacja z art. 243 uofp wg średniej 3-letniej			Spełnienie relacji z art. 243 (wg średniej 3-letniej)		Rok prognozy	Relacja z art. 243 uofp wg średniej 7-letniej			Spełnienie relacji z art. 243 (wg średniej 7-letniej)		Porównanie wariantów (średnia 7-letnia minus średnia 3-letnia)	
	poz. 8.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1		poz. 8.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1	poz. 8.3	poz. 8.3.1
2022	4,08%	8,79%	9,16%	4,71%	5,08%	2022	4,08%	12,48%	12,64%	8,40%	8,56%	3,69%	3,48%
2023	3,12%	3,58%	3,95%	0,46%	0,83%	2023	3,12%	10,55%	10,71%	7,43%	7,59%	6,97%	6,76%
2024	3,36%	0,32%	0,69%	-3,04%	-2,67%	2024	3,36%	9,35%	9,51%	5,99%	6,15%	9,03%	8,82%
2025	3,79%	3,78%	3,78%	-0,01%	-0,01%	2025	3,79%	7,93%	8,09%	4,14%	4,30%	4,15%	4,31%

Art.7. 1. Ustalana na lata 2022–2025 relacja łącznej kwoty przypadających w danym roku budżetowym spłat i wykupów określonych w art. 243 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, do planowanych dochodów bieżących budżetu nie może przekroczyć średniej arytmetycznej z obliczonych dla ostatnich trzech albo siedmiu lat relacji dochodów bieżących powiększonych o dochody ze sprzedaży majątku oraz pomniejszonych o wydatki bieżące do dochodów bieżących budżetu.

